

kommen Tilsidesættelse af de truffne Aftaler.

Man har fra Statsministerens Side talt om de store Fordele, som Forbundstraktaten frembyder, man har henvist til, at det er en overordentlig stor Fordel, at vi nu kunde oprette et Kontor paa Island til Varetagelse af danske Interesser. Det forekommer mig højst besynderligt, at det skal være nødvendigt at skille to Stater ad, for at Regeringen kan oprette et Kontor i en Del af Riget, jeg ser ikke, at det har været nødvendigt at gaa til Adskillelse blot for at opnaa dette. Omvendt kan jeg heller ikke se, at der er opnaaet større Fordele ved noget, som i sig selv maatte være saa selvfølgeligt. Jeg har udtalt, at heller ikke paa andre Punkter frembyder Forbundstraktaten virkelige Fordele for os. Saaledes bestemmer § 7 om de udenrigske Anliggender følgende: „Danmark varetager paa Islands Vegne dets Udenrigsanliggender“. Denne Varetagelse vil faktisk ikke være mulig, saafremt Danmark maatte blive inddraget i Krig, thi da er Island neutralt og kan altsaa ikke have Udenrigsstyre sammen med Danmark. Men kan man med de i Lovforslaget indeholdte Bestemmelser overhovedet regne med, at Kravet om Enhed i Udenrigsledelsen er gennemført? At det maa bortfalde under en Krigssituation, er givet, men kan denne Enhed i Udenrigsstyrelsen, om hvilken man her ved Forhandlingerne i den danske Rigsdag i sin Tid var enig, gennemføres ogsaa paa det begrænsede Omraade: under en Fredssituation? Det hedder jo i den Lovforslaget medfølgende Forklaring, at det danske Udenrigsstyre maa være en Enhed, hvis Ledelse er samlet saaledes, at Mulighed for indbyrdes modstridende Beslutninger og Handlinger er udelukket. Nu nytter det ikke, at Forklaringen udtaler, at denne Mulighed maa være udelukket, hvis den alligevel i større Omfang er til Stede. Det nytter ikke at tale om en Enhed, hvis blot en Uenighed mellem den islandske og den danske Opfattelse af et Udenrigsanliggende ikke kan finde sin Afgørelse efter Reglerne, som Loven opstiller. Loven siger ikke, hvornår der i Tilfælde af en saadan Uenighed har Afgørelsen og kan opretholde Enheden. Efter den islandske Opfattelse, som har faaet tydeligt Udtryk i de islandske Erklæringer og Suverænitetsudvalgets Erklæring, er det danske Udenrigsministerium kun en befuldmægtiget for den islandske Udenrigspolitik og ikke i Virkeligheden en Leder af den. Man maa derfor spørge: Naar en saadan Uenighed indtræder, hvem

er det da, som har Afgørelsen, er det den danske Udenrigsminister, eller er det muligvis Kongen? Den Omstændighed, at der i det danske Udenrigsministerium efter det islandske Ministeriums Ønske skal ansættes en med islandske Forhold kendt kommitteret til Behandling af islandske Sager, er ikke tilstrækkelig betryggende for Enheden i Sagernes Behandling. Det maa antages, at det ikke bliver den danske Udenrigsminister, men den islandske Regering, som udpeger den kommitterede, og det maa endvidere forudsættes, at alle Spørgsmaal, som berører islandske Interesser, maa forelægges den kommitterede. Men hvis denne og Udenrigsministeren ikke bliver enige, har man saa ikke netop gennem denne Ordning skabt Mulighed for en Uenighed, som kan føre til indbyrdes modstridende Beslutninger og Handlinger? — Det maa ikke glemmes, at samme § 7 indeholder Bestemmelser, som netop aabner Vejen til modstridende Beslutninger, idet det i Paragraffens 3die Stykke bestemmes, at paa de Steder, hvor Danmark ikke har nogen Gesandt eller udsendt Konsul, skal der, saafremt Islands Regering ønsker det og efter Samraad med denne, ansættes en saadan, mod at Island godtgør Udgifterne. Her faar vi en højst ejendommelig Situation, idet den islandske Regering i et Udenrigsanliggende kan tage selvstændig Beslutning uden derom at være enig med den danske, thi saaledes som Paragraffen er formet, maa det antages, at den islandske Regering har Krav paa at fordrø en Beslutning som den nævnte gennemført, selv om den danske Regering ikke maatte ønske det. Hvorledes bliver nu en saadan Gesandts Stilling? Vil den danske Udenrigsminister overhovedet være i Stand til at bestemme, med hvilken Person Posten skal besættes? Vil ikke den islandske Regering, som skal betale Omkostningerne, ogsaa have Bestemmelsesret i saa Henseende og med nogen Ret kunne kræve, at vedkommende Gesandt er fuldkommen kyndig i islandske Forhold? Og det saa meget mere, som den samme Paragraf giver den islandske Regering Ret til at kræve Ansættelse af islandske Attacheer ved de allerede bestaaende Gesandtskaber eller Konsulater. Endvidere bestemmer Paragraffen, at hvis den islandske Regering ikke opnaar Enighed med Udenrigsministeren med Hensyn til Personen, har den Ret til paa egen Bekostning at udsende delegerede til at føre Forhandlinger om særlige islandske Forhold. Det hedder „efter nærmere Aftale med Udenrigsministeren“, men hvorledes skal de fremmede Rege-